Samenwerkingsovereenkomst

Klimaatbuffer Ootmaanlanden-Koningsschut

PREAMBULE
Onderstaande tekst kwalificeert totdat ondertekening door alle partijen heeft plaatsgevonden als 'tekstvoorstel voor een overeenkomst'. Uit dit tekstvoorstel voor een overeenkomst vloeien nog geen verplichtingen voort en er kunnen nog geen rechten aan worden ontleend (er is ook geen sprake van een voorwaardelijke overeenkomst). Pas na ondertekening door alle partijen kwalificeert de tekst als overeenkomst waaruit verplichtingen voortvloeien en waaraan rechten kunnen worden ontleend.

Ondergetekenden,

De publiekrechtelijke rechtspersoon, de provincie Drenthe, gevestigd aan de Westerbrink 1 te Assen, rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer H. Jumelet, gedeputeerde en handelend ter uitvoering van het besluit van het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Drenthe d.d. 15 november 2022, kenmerk 46/4.3/2022001781, hierna te noemen **'de Provincie';**

Waterschap Drents Overijsselse Delta, zetelend te Meppel, kantoorhoudend aan de Dokter Van Deenweg 186 te Zwolle, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer H.J. Pereboom, lid Dagelijks Bestuur, handelend het uitvoering van het besluit van het bestuur d.d. 15 november 2022, hierna te noemen: **'het Waterschap';**

Vereniging Natuurmonumenten, statutair gevestigd aan het Stationsplein 1 te Amersfoort, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer T. Wams, Directeur Natuurmonumenten, hierna te noemen: **'Natuurmonumenten'**;

Gemeente Westerveld, gevestigd aan de Raadhuislaan 1 te Diever, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer H. Doeven, wethouder Beheer openbare ruimte, natuurterreinen en handhaving en handelend ter uitvoering van het besluit van het college van Burgemeester en Wethouders d.d. 15 november 2022, hierna te noemen **'de gemeente Westerveld'**;

Staatsbosbeheer, gevestigd aan het Smallepad 5 te Amersfoort, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer B. Hummelen, hierna te noemen **'Staatsbosbeheer'**.

hierna, tenzij uitdrukkelijk anders is aangegeven, gezamenlijk te noemen: **Partijen**,

verklaren dat deze Overeenkomst wordt aangegaan onder de volgende bepalingen en bedingen:

Overwegende:

1. dat Natuurmonumenten, de Provincie, het Waterschap, de gemeente Westerveld en de gemeente De Wolden op 10 juli 2012 de samenwerkingsovereenkomst Klimaatbuffer Anserveld–Leisloot–Ootmaanlanden, inclusief het als Bijlage 1 bij die overeenkomst gevoegde Projectplan hebben ondertekend om gezamenlijk in Ootmaanlanden e.o. te investeren in klimaatbufferontwikkeling (hierna verder te noemen: klimaatbufferovereenkomst);

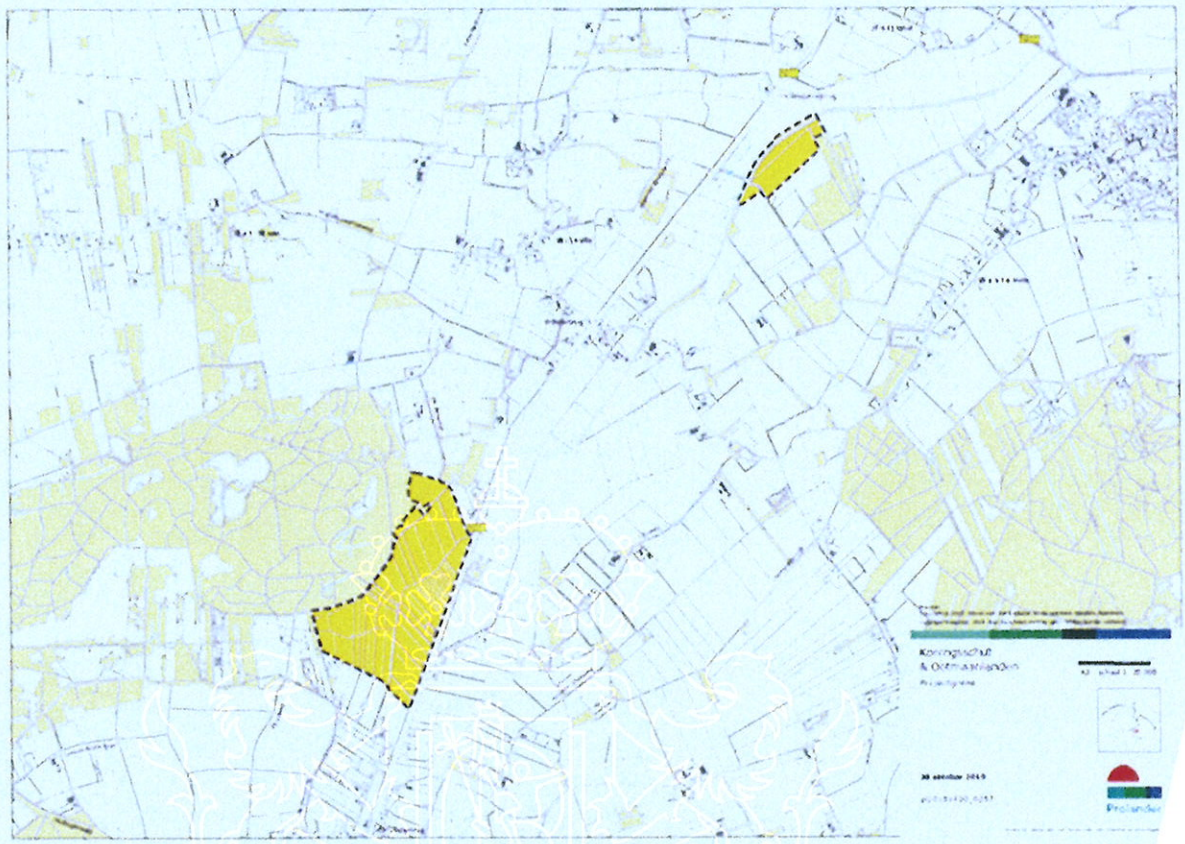
2. dat de Deelprojecten Anserveld en Leisloot van de klimaatbufferovereenkomst, inmiddels zijn afgerond en opgeleverd;
3. dat het project Ootmaanlanden van de klimaatbufferovereenkomst is uitgebreid met het deelgebied Koningsschut om te kunnen voldoen aan de waterbergingsopgave van 400.000 m^3, zoals besproken en goedgekeurd in het bestuurlijk overleg tussen de Provincie, het Waterschap, de gemeente Westerveld en Natuurmonumenten van 28 november 2019;
4. dat met de toevoeging van Koningsschut, Staatsbosbeheer ook een partij is in de uitvoering van het Project Ootmaanlanden en Koningsschut;
5. dat de gemeente De Wolden niet langer een partij is in de uitvoering van het Project, omdat Ootmaanlanden en Koningsschut in de gemeente Westerveld liggen;
6. dat gezien de looptijd, de afronding van eerder genoemde Deelprojecten, de toevoeging van het deelgebied Koningsschut en de bestuurlijke wisselingen een nieuwe samenwerkingsovereenkomst voor de realisatie van de klimaatbuffer Ootmaanlanden-Koningsschut passend is; deze nieuwe overeenkomst vervangt de oude overeenkomst (Samenwerkingsovereenkomst Klimaatbuffer Anserveld-Leisloot-Ootmaanlanden, d.d. 10 juli 2012) voor het deelproject Ootmaanlanden. Voor de afgeronde deelprojecten Leisloot-Anserveld wordt de klimaatbufferovereenkomst beëindigd en daarmee ook de samenwerking tussen de bij de overeenkomst betrokken partijen;
7. dat Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer als beleid hebben dat waar dat mogelijk is natuurontwikkeling wordt gecombineerd met waterberging;
8. dat Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer samen met overheidsorganisaties en collega-organisaties Nederland klimaatbestendig maken door het voeren van een natuurlijk waterbeheer en de inrichting van klimaatbuffers;
9. dat als gevolg van klimaatverandering een toename van de neerslagintensiteit wordt verwacht en de kans op wateroverlast daarmee toeneemt;
10. dat in het Nationaal Bestuursakkoord Water (hierna: 'NBW') is afgesproken om het watersysteem op orde te hebben én te houden;
11. dat het watersysteem in Zuidwest Drenthe is ingericht op het afvoeren van overtollig regenwater. In extreem natte perioden kan het water onvoldoende worden afgevoerd en treedt wateroverlast op. Om neerslagpieken op te vangen wordt uitgegaan van de trits 'vasthouden - bergen - afvoeren'. Dat gebeurt niet altijd en in alle gebieden in deze volgorde. Het vasthouden en bergen van water is maatwerk voor gebieden met een complexe verweving van natuur- en landbouwgebruik. Voor waterbergingsgebieden is medegebruik ook van belang. Het Waterschap zoekt daarom synergie met andere waterdoelen, zoals Gewenst Grond- en Oppervlaktewater Regime (GGOR) en Kaderrichtlijn Water (KRW) en wil vooral samen met het gebied zoeken naar slimme oplossingen, zoals bij Ootmaanlanden en Koningsschut;
12. dat de ligging van het gebied op de overgang van hoog naar laag Drenthe, de Ootmaanlanden en Koningsschut geschikt maakt voor waterberging. De inrichting van de Ootmaanlanden biedt mogelijkheden om natuurontwikkeling te combineren met het creëren van noodwaterberging ten behoeve van het drooghouden van Meppel in perioden met veel neerslag. Specifiek gaat het om 400.000 m^3 gestuurde berging uit de Oude Vaart. Water wordt via Koningsschut en de Drentse Hoofdvaart ingelaten in het gebied Ootmaanlanden. Bij Koningsschut wordt water direct vanuit de Oude Vaart in het naastliggende bergingsgebied ingelaten;
13. dat de berging wordt gerealiseerd in Ootmaanlanden (ca. 75 ha), en Koningsschut (ca. 12 ha). Koningsschut is als gebied toegevoegd om te kunnen voldoen aan de opgave van totaal 400.000 m^3 waterberging;
14. dat met de inrichting van de Ootmaanlanden en Koningsschut een bijdrage wordt geleverd aan de wateropgave die geldt voor beide Gebieden vanuit het NBW;
15. dat met de inrichting van Koningsschut een bijdrage wordt geleverd aan de KRW-opgave voor Koningsschut;

16. dat Ootmaanlanden tevens gedeeltelijk deel uit maakt van het Natura 2000-gebied Holtingerveld;
17. dat er binnen het Projectgebied een opgave ligt voor de inrichting van nieuwe natuur en natuurherstel zoals genoemd in de Omgevingsvisie Drenthe. Onderdeel van de natuuropgave is de ontwikkeling van beekdalgraslanden en het verbeteren van de waterhuishouding in het Holtingerveld;
18. dat voor de klimaatbuffer- en natuurontwikkeling het gemeentelijke beleid zoals vastgelegd in de structuurvisie d.d. 26 november 2016 van toepassing is. Dat het college van Burgemeester en Wethouders van Westerveld op 14 april 2020 een principebesluit heeft genomen voor het Project. Hiermee beoogt de gemeente Westerveld dat (extensieve vormen van) landbouw mogelijk blijft in het gebied;
19. dat het behoud en herstel van het (agrarische) landschap en de cultuurhistorische- en archeologische waarden onderdeel uitmaakt van deze opgave;
20. dat vernatting van Ootmaanlanden zal bijdragen aan hydrologisch systeemherstel van het Holtingerveld;
21. dat de door de Provincie en het Waterschap toegezegde bijdragen voor de jaren 2012 en 2013 voor de deelgebieden Anserveld en Leisloot maximaal zijn voorgefinancierd uit de klimaatbuffersubsidie en daarmee tijdige uitputting van het budget van de klimaatbuffer was gegarandeerd; De bijdrage van het Waterschap aan de financiering van dit Project bestaat uit het restant van de oorspronkelijk toegezegde bijdrage;
22. dat met het Project beoogd wordt dat er geen schade optreedt voor de overige functies in de omgeving. Hieronder mede begrepen dat de woon- en bedrijfsfuncties niet in hun ontwikkelingsruimte mogen worden aangetast;
23. dat Partijen afspraken wensen te maken over de uitvoering en over verantwoordelijkheden met betrekking tot het Project in de Ootmaanlanden en Koningsschut.

Artikel 1 Begrippen

In deze Samenwerkingsovereenkomst en bijbehorende bijlagen gelden onderstaande begripsbepalingen.

1. Gebieden: Ootmaanlanden en Koningsschut.

2. Holtingerveld: Natura 2000-gebied Holtingerveld.
3. Inrichtingsplan: Een plan waarin de opgave voor Ootmaanlanden en Koningsschut is uitgewerkt tot een ontwerp voor de inrichting. Dit ontwerp bestaat uit kaarten en een beschrijving van de maatregelen die in het gebied worden uitgevoerd.
4. Overeenkomst: deze Samenwerkingsovereenkomst.
5. Project: het opstellen en uitvoeren van het inrichtingsplan Ootmaanlanden en Koningsschut.
6. Projectgroep: ambtelijke groep bestaande uit een vertegenwoordiger van elke partij afzonderlijk en een medewerker van Prolander.
7. Bestuurlijk overleg: overleg bestaande uit een bestuurlijke vertegenwoordiger van elke partij afzonderlijk.
8. Prolander: Uitvoeringsorganisatie voor het landelijk gebied in de provincies Drenthe en Groningen.
9. KRW: De Kaderrichtlijn Water (KRW) is een Europese richtlijn. Deze richtlijn moet ervoor zorgen dat de kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater in Nederland in 2027 op orde is.
10. ZON-subsidie: Zoetwatervoorziening Oost Nederland (ZON) richt zich op onderzoek naar de huidige en toekomstige droogteproblematiek en mogelijke oplossingen en maatregelen.
11. EBO: Schriftelijk vastgelegde afspraken tussen betrokken partijen, omtrent Eigendom, Beheer en Onderhoud.

Artikel 2 Doel van de Overeenkomst

1. Partijen beogen met deze Overeenkomst de uitgangspunten en randvoorwaarden voor de samenwerking in het Project vast te leggen en inhoudelijke en procedurele afspraken te maken.
2. De beoogde resultaten van de Overeenkomst zijn:
   a. inrichting van de Gebieden als waterbergingsgebieden;
   b. herstel van hydrologie en instandhouding van de kamsalamander in Ootmaanlanden, als uitvoering van het Natura 2000-beheerplan binnen het Natura 2000-gebied;
   c. de ontwikkeling van natuurwaarden in Ootmaanlanden;
   d. een bijdrage aan het hydrologisch systeemherstel van het Holtingerveld;
   e. het vasthouden van water in Ootmaanlanden, ten behoeve van voldoende beschikbaarheid van zoet water in tijden van droogte;
   f. de realisatie van de KRW-opgave voor de Oude Vaart in Koningsschut bestaande uit het vispasseerbaar maken van de stuw in de Oude Vaart in combinatie met KRW-berging;
   g. het behoud en de versterking van landschap, cultuurhistorische waarden en recreatie in de Gebieden;
   h. het behoud van de leefkwaliteit in en aangrenzend aan de Gebieden. Geen schade voor omwonenden en aangrenzende functies (zie tevens overwegingen onder punt 22 van de Overwegingen en artikel 8).

Artikel 3 Algemene verplichtingen

1. Partijen verplichten zich over en weer om elkaar steeds gevraagd en ongevraagd adequaat, volledig en tijdig te informeren over alle ontwikkelingen in het Project.
2. Partijen spannen zich over en weer maximaal in, al datgene te doen, respectievelijk na te laten, hetgeen hun samenwerking zoals voorzien in deze Overeenkomst zal kunnen bevorderen, respectievelijk belemmeren.
3. Partijen verplichten zich over en weer jegens elkaar om, indien door enige oorzaak hun samenwerking mocht worden vertraagd of verhinderd, of de dreiging daartoe aanwezig is, onverwijld met elkaar in overleg te treden teneinde gezamenlijk te bezien of en zo ja op welke wijze alsnog aan het doel van deze overeenkomst kan worden tegemoet gekomen.
4. Partijen zullen gezamenlijk zorgen voor een goede communicatie over de uitvoering van het Project met burgers en maatschappelijke instellingen.

Artikel 4 Taakverdeling

1. **De Provincie**

   De Provincie is verantwoordelijk voor:
   a. Projectleiding:
      i. De Provincie verstrekt Prolander een opdracht voor het uitvoeren van het Projectleiderschap, inclusief de financiële projectleiding en projectadministratie ten behoeve van de toegekende subsidies en de projectleiding van de grondruil, zoals bedoeld in artikel 5 grondruil.
   b. Inrichting:
      i. De Provincie verstrekt Prolander de opdracht voor het opstellen van een inrichtingsplan met bijbehorende kostenramingen.

c. Publiekrechtelijke taken:
   i. De Provincie zal zich inspannen om alle medewerking te verlenen met betrekking tot het aanwenden van haar publiekrechtelijke bevoegdheden die noodzakelijk zijn voor de realisatie van het Project, zoals het afhandelen van de benodigde vergunningsaanvragen en ontheffingen.

d. Beheer:
   i. De Provincie geeft Prolander opdracht voor het opstellen van een EBO-document.
   ii. De Provincie zal zich inspannen dat de Gebieden binnen de begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland blijven opgenomen.
   iii. De Provincie spant zich in om het gebruik van waterberging mogelijk te maken binnen het beheerplan van het N2000-gebied Holtingerveld.

2. **Het Waterschap**

Het Waterschap is verantwoordelijk voor:

a. Grondzaken:
   i. Het Waterschap stelt haar gronden beschikbaar ten behoeve van de inrichting en uitvoering van het Project en de Inrichting van het gebied.

b. Inrichting:
   i. Het Waterschap werkt mee aan het opstellen van een inrichtingsplan.

c. Publiekrechtelijke taken:
   i. Het Waterschap zal zich inspannen om alle medewerking te verlenen met betrekking tot het aanwenden van haar publiekrechtelijke bevoegdheden die noodzakelijk zijn voor de realisatie van het Project, zoals het afhandelen van vergunningsaanvragen en ontheffingen.

d. Beheer:
   i. Het waterschap is verantwoordelijk voor de uitvoering van beheer- en onderhoudstaken uit de afspraken die, na instemming van Partijen, worden vastgelegd in het EBO-document.

3. **De gemeente Westerveld**

De gemeente Westerveld is verantwoordelijk voor:

a. Grondzaken:
   i. De gemeente Westerveld stelt, in overleg en uitsluitend gedurende de aanlegfase, haar gronden beschikbaar ten behoeve van de inrichting en uitvoering van het Project.

b. Inrichting:
   i. De gemeente Westerveld werkt mee aan het opstellen van een inrichtingsplan.

c. Publiekrechtelijke taken:
   i. De gemeente Westerveld zal zich, conform haar principebesluit van 14 april 2020, inspannen om alle medewerking te verlenen met betrekking tot het aanwenden van haar publiekrechtelijke bevoegdheden die noodzakelijk zijn voor de realisatie van het Project, zoals het verlenen van vergunningen en ontheffingen.

d. Beheer:
   i. De gemeente Westerveld is verantwoordelijk voor de uitvoering van beheer- en onderhoudstaken conform de afspraken die, na instemming van Partijen, worden vastgelegd in het EBO-document.

4. **Natuurmonumenten**

Natuurmonumenten is verantwoordelijk voor:

a. Grondzaken:
   i. Natuurmonumenten stelt haar gronden beschikbaar ten behoeve van de inrichting en uitvoering van het Project.

b. Inrichting:
   i. Natuurmonumenten werkt mee aan het opstellen van een inrichtingsplan.

c. Beheer:
   i. Natuurmonumenten is verantwoordelijk voor de uitvoering van beheer- en onderhoudstaken conform de afspraken die, na instemming van Partijen, worden vastgelegd in het EBO-document.
   ii. Natuurmonumenten maakt het mogelijk dat de gebieden die bij haar in eigendom zijn kunnen worden ingezet als waterbergingsgebied, hetgeen tevens deel uitmaakt van het EBO-document.

5. **Staatsbosbeheer**

Staatsbosbeheer is verantwoordelijk voor:

a. Grondzaken:
   i. Staatsbosbeheer stelt haar gronden beschikbaar ten behoeve van de inrichting en uitvoering van het Project.

b. Inrichting:
   i. Staatsbosbeheer werkt mee aan het opstellen van een inrichtingsplan.

c. Beheer:
   i. Staatsbosbeheer is verantwoordelijk voor de uitvoering van beheer- en onderhoudstaken conform de afspraken die, na instemming van Partijen, worden vastgelegd in het EBO-document.
   ii. Staatsbosbeheer maakt het mogelijk dat de gebieden die bij haar in eigendom zijn kunnen worden ingezet als waterbergingsgebied, hetgeen tevens deel uitmaakt van het EBO-document.

Artikel 5 Grondruil

1. Partijen zullen in het EBO-document vastleggen op welke wijze de gronden worden herverdeeld. Hierbij wordt in ieder geval beoogd dat gronden die onderdeel zijn geworden van een watergang of ondergrond zijn van een water regulerend kunstwerk, in eigendom komen van het Waterschap. Gronden die hier geen onderdeel van zijn, worden verdeeld conform de afspraken die hierover worden gemaakt in het EBO-document.
2. Zodra de uitvoeringswerkzaamheden zijn afgerond dragen Partijen zorg voor overdracht van de percelen, zoals in het EBO-document wordt aangegeven. De overdracht vindt plaats met gesloten beurzen.
3. Het Project kan pas worden afgerond als de hierboven genoemde ruil (of transactie) volledig is afgerond.

Artikel 6 Financiën

1. Partijen komen de volgende verdeling van de kosten overeen.

	Provincie	POP-EU	Natuurmonumenten	Waterschap	Totaal
Bijdrage in euro's	16.919,--	1.891.279,--	311.000,--	1.600.225,--	3.819.423,--

2. De kosten voor de samenwerking bestaan onder meer uit personele inzet van de Partijen. Deze kosten maken geen deel uit van de kosten zoals opgenomen in lid 1.
3. De bijdrage van de Provincie is € 16.919,--. Daarbij neemt de provincie de kosten voor de projectleiding op zich via opdrachtverlening aan Prolander. Tevens is de Provincie aanvrager voor POP3 water voor het Koningsschut en POP3 biodiversiteit voor Ootmaanlanden en neemt de organisatorische kosten die hiermee gemoeid gaan op zich. Deze additionele kosten zijn niet in lid 1 opgenomen. De financiële bijdrage van de provincie, zoals in lid 1 genoemd, is de volledige project-bijdrage. Mocht het project om welke onvoorziene reden dan ook vertragen en de POP-subsidies worden ingetrokken, gekort, of om andere reden niet volledig ter beschikking

gesteld, dan zal de bijdrage van de provincie niet meer worden dan haar eigen inbreng zoals in lid 1 genoemd.

4. De bijdrage van Natuurmonumenten is € 311.000,--. Het bedrag wordt gefinancierd door een ZON-subsidie. Gezien haar eigen bijdrage in de voorgaande projecten van de initiële 'Klimaatbufferovereenkomst 2012' is de inbreng van deze subsidie bijdrage voor Ootmaanlanden-Koningsschut tevens de maximale bijdrage. Mocht onverhoopt deze subsidie niet verstrekt of gekort worden dan zal de bijdrage van Natuurmonumenten niet hoger zijn dan het uitgekeerde subsidiebedrag.
5. De bijdrage van het Waterschap is in dit Project € 1.600.225,--. Dit is een reservering uit de initiële 'Klimaatbufferovereenkomst 2012' en is daarmee tevens de maximale bijdrage. Daarnaast is het Waterschap als financier opgenomen in de POP3 water Koningsschut voor een bedrag van € 216.412,--. Dit laatste is onderdeel van de totale bijdrage zoals genoemd in lid 1. Mocht het project om welke onvoorziene reden dan ook vertragen oplopen en de POP-subsidies worden ingetrokken, gekort, of om andere reden niet volledig ter beschikking gesteld, dan zal de bijdrage van het Waterschap niet meer worden dan haar eigen inbreng zoals genoemd in lid 1.
6. Onverminderd het bepaalde in leden 3, 4 en 5 worden financiële meevallers in overeenstemming naar rato verrekend door de Provincie en het Waterschap. Bij onvoorziene financiële tegenvallers gaan de Partijen gezamenlijk in overleg over extra bijdragen en de verrekening daarvan, ook hier is een naar ratio verdeling het uitgangspunt. Echter, mocht de noodzaak zich voordoen -daar geen aanvullende financiële middelen geborgd kunnen worden- zullen onderdelen van het Project worden aangepast of niet worden uitgevoerd.
7. Prolander verstuurt facturen voor de kosten van het Project aan de betalende Partijen, genoemd in lid 1. Deze Partijen dragen zorg voor een tijdige betaling van de facturen.

Artikel 7 Organisatie en besluitvorming

1. De organisatie van de samenwerking bestaat uit een Bestuurlijk overleg en een Projectgroep.
2. Besluitvorming voortkomend uit de samenwerking vindt plaats in de afzonderlijke Colleges of Dagelijks bestuur van de Partijen en indien nodig in de betreffende gemeenteraden, Algemeen Bestuur of Provinciale Staten.
3. In het Bestuurlijk overleg zijn de Partijen bestuurlijk vertegenwoordigd. Het Bestuurlijk overleg is gezamenlijk verantwoordelijk voor de regie op (uitvoering van) het project.
   In de Projectgroep zijn de Partijen ambtelijk vertegenwoordigd. De Projectgroep bereidt het Bestuurlijk overleg als bedoeld in lid 1 voor.

Artikel 8 Aansprakelijkheid en Schade

1. Indien voor de uitvoering van de werkzaamheden geen onherroepelijke vergunning(en) tot stand komt (komen), zijn respectievelijk de gemeente Westerveld, de Provincie en het Waterschap niet aansprakelijk voor schade die daaruit voortvloeit.
2. De Provincie zal voorzien in een contactloket waar derden terecht kunnen met vragen en meldingen over schade. Dit loket stuurt schademeldingen en verzoeken tot schadevergoeding uiterlijk binnen één week na ontvangst ter afhandeling door aan het rechtmatige bevoegd gezag, niet zijnde Natuurmonumenten of SBB.
3. Wanneer een verzoek om schadevergoeding door het loket wordt beoordeeld als een gevolg van een besluit van het Waterschap, behandelt het Waterschap dat verzoek met toepassing van zijn nadeelcompensatieverordening. Die verordening voorziet in de mogelijkheid van inwinnen van onafhankelijk, niet-bindend advies. Het Waterschap betrekt de provincie bij zijn besluitvorming op het verzoek om nadeelcompensatie. Daarbij geeft het waterschap de provincie gelegenheid een zienswijze te geven over het verzoek en vervolgens over het onafhankelijk

advies. Het waterschap beslist op het verzoek na kennisname van het onafhankelijk advies en van de eventuele zienswijze van de provincie over dat advies.

4. De verantwoordelijkheid voor planschade op grond van de bestemmingsplanwijziging wordt door middel van een planschadeovereenkomst tussen gemeente en provincie vastgelegd, waarbij de provincie verantwoordelijk zal zijn voor de ontstane planschade. De provincie is aansprakelijk voor planschade als gevolg van de natuurmaatregelen en GGOR-natuur die wordt gerealiseerd. Indien er sprake is van planschade als gevolg van de maatregelen voor de NBW (waterberging Ootmaanlanden en Koningsschut) en de KRW (vispassage bij Koningsschut) zullen de kosten tussen de provincie en het waterschap worden verrekend. De verantwoordelijkheid voor de planschade is geregeld in bijlage 3 Planschadeovereenkomst.

Artikel 9 Onvoorziene omstandigheden

Indien deze Overeenkomst niet onverkort kan worden uitgevoerd als gevolg van onvoorziene omstandigheden die van dien aard zijn dat naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid ongewijzigde instandhouding van deze Overeenkomst niet van één of meerdere van de Partijen mag worden verwacht, zal het Bestuurlijk overleg daarover op verzoek van één of meerdere van de Partijen die zich op de onvoorziene omstandigheden beroept in overleg treden, teneinde te bezien of deze Overeenkomst op voor de Partijen aanvaardbare voorwaarden aan deze omstandigheden kan worden aangepast.

Artikel 10 Looptijd en verlenging, wijziging of aanvulling van Overeenkomst

1. Deze Overeenkomst treedt in werking na ondertekening ervan door alle Partijen en eindigt 1 december 2028, uitgaande van realisatie voor 1 december 2023 en een opeenvolgende periode van vijf jaar ten behoeve van de afronding van het Project, bestaande uit de werkzaamheden zoals benoemd in artikel 5. Grondruil en artikel 8. Schade en Aansprakelijkheid. Partijen treden uiterlijk zes maanden voor 1 december 2028 in overleg over een mogelijke verlenging van de Overeenkomst.
2. In beginsel is er geen mogelijkheid tot tussentijdse beëindiging van deze Overeenkomst, tenzij
   a. er sprake is van een ernstige toerekenbare tekortkoming in de naleving van verplichtingen uit deze Overeenkomst van één of meerdere van de Partijen, of
   b. hiertoe besloten is door alle Partijen gezamenlijk.
3. Indien besloten wordt tot tussentijdse beëindiging van deze Overeenkomst, worden er in een Bestuurlijk Overleg afspraken gemaakt over de financiële afwikkeling van het Project.
4. Wijziging, aanvulling of verlenging van deze Overeenkomst geschiedt schriftelijk bij gezamenlijk besluit van alle Partijen.
5. Bepalingen die naar hun aard, ook na het beëindigen van deze Overeenkomst, van kracht horen te blijven, waaronder in ieder geval de regeling van aansprakelijkheid en geschillenregeling, blijven ook na het eventueel beëindigen van deze Overeenkomst van kracht voor zolang als nodig is voor de afdoening.

Artikel 11 Slotbepalingen

1. Partijen zullen, indien sprake is van een geschil, trachten dit geschil bij te leggen langs minnelijke weg, vóórdat zij zich wenden tot de rechter, spoedeisende gevallen daargelaten. Geschillen zullen in eerste aanleg met uitsluiting worden voorgelegd aan de rechtbank Noord-Nederland.

2. Een ieder verplicht zich alles wat hem bij de uitvoering van de Overeenkomst ter kennis komt en waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs kan vermoeden, op geen enkele manier bekend te maken aan derden, behalve voor zover enig wettelijk voorschrift of uitspraak van de rechter hem tot bekendmaking verplicht.
3. Op de Overeenkomst is Nederlands recht van toepassing.

Aldus overeengekomen en ondertekend in vijfvoud;

Provincie Drenthe,
namens deze,

de heer H. Jumelet

Vereniging Natuurmonumenten,
namens deze,

de heer T. Wams

Waterschap Drents Overijsselse Delta,
namens deze,

de heer H.J. Pereboom

Gemeente Westerveld,
namens deze,

de heer H. Doeven H. Jager

Staatsbosbeheer,
namens deze,

de heer B. Hummelen

Bijlagen:
1. Definitief inrichtingsplan Ootmaanlanden-Koningsschut
2. EBO Ootmaanlanden-Koningsschut met daarbij behorende bijlage 5 Inzetprotocol
3. Planschadeovereenkomst Ootmaanlanden-Koningsschut